

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2007

Μάθημα: Λατινικά

Ημερομηνία : Πέμπτη, 7 Ιουνίου 2007

Ωρα εξέτασης: 11:00 – 13:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (Μονάδες 50)

(Τα κείμενα παρατίθενται ελαφρώς διασκευασμένα)

I. Cum Africanus in Literno esset, complures praedonum duces forte salutatum ad eum venerunt. Tum Scipio, cum se ipsum captum venisse eos existimasset, praesidium domesticorum in tecto conlocavit. Quod ut praedones animadverterunt, abiectis armis ianuae appropinquaverunt et clarā voce ei nuntiaverunt (incredibile auditu!) virtutem eius admiratum se venisse. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit.

(Λατινικά Λυκείου, XXXIV)

II. Caesar ex captivis cognoscit quae apud Ciceronem gerantur quantoque in periculo res sit. Tum cuidam ex equitibus Gallis persuadet ut ad Ciceronem epistulam deferat. Providet ne, interceptā epistolā, nostra consilia ab hostibus cognoscantur. Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris mittit. Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore.

(Λατινικά Λυκείου, XLV)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(Μονάδες 50)

1. Να τρέψετε στον αντίθετο αριθμό τους κλιτούς όρους των προτάσεων:

α) *praedonum duces salutatum venerunt.*

β) *quae apud illum gerantur quantoque in periculo res sit.*

γ) *constituit ut tragulam mitteret.*

(Μονάδες 7)

2. Να γράψετε τους τύπους των πιο κάτω ρημάτων, σύμφωνα με την οδηγία που υπάρχει δίπλα από το καθένα (εκεί όπου χρειάζεται, να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους στο κείμενο):

esset: γ' πρόσωπο πληθυντικού της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα

nuntiaverunt: β' πρόσωπο πληθυντικού της οριστικής του παρατατικού στην ίδια φωνή

deferat: β' πρόσωπο ενικού της προστακτική του ενεστώτα στην ίδια φωνή

cognoscantur: γ' πρόσωπο πληθυντικού της υποτακτικής του μέλλοντα στην ενεργητική φωνή

venerunt: απαρέμφατο του μέλλοντα

animadverterunt: μετοχή του ενεστώτα στην ονομαστική ενικού αριθμού

(Μονάδες 3)

3. Να γράψετε τα παραθετικά των πιο κάτω λέξεων (στην περίπτωση του επιθέτου να λάβετε υπόψη το γένος, την πτώση και τον αριθμό του στο κείμενο):

clarã, celeriter

(Μονάδες 4)

4. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους πιο κάτω τύπους (είναι υπογραμμισμένοι στα κείμενα):

ianuae

auditu

se

ex equitibus

ab hostibus

ob rem

(Μονάδες 3)

5. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις πιο κάτω προτάσεις:

α) *Cum Africanus in Literno esset...* (είδος, εισαγωγή, εκφορά, ακολουθία των χρόνων)

β) *... cum se ipsum captum venisse eos existimasset...* (είδος, εισαγωγή, εκφορά, ακολουθία των χρόνων)

γ) *... ne nostra consilia ab hostibus cognoscantur* (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτική θέση)

(Μονάδες 6)

6. α) Να αποδώσετε την πιο κάτω φράση με δύο άλλους, ισοδύναμους συντακτικά, τρόπους:

virtutem eius admiratum

(Μονάδες 2)

β) Να αναλύσετε την πιο κάτω φράση σε δευτερεύουσα επιρρηματική πρόταση:

abiectis armis

(Μονάδες 2)

γ) Να μετατρέψετε την πιο κάτω πλάγια ερώτηση σε ευθεία:

... quanto in periculo res sit

(Μονάδα 1)

δ) Στην πιο κάτω περίοδο να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ:

In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore.

(Μονάδες 2)

7. Να μεταφέρετε το κείμενο στα Νέα Ελληνικά:

Vivis, Catilina, et vivis non ad deponendam sed ad confirmandam audaciam. Cupio, patres, me esse clementem, cupio in tantis rei publicae periculis me non dissolutum videri, sed iam me ipse inertiae condemno.

(Κικέρωνος *Κατά Κατιλίνα* 1.4, ελαφρά διασκευή)

Λεξιλόγιο:

depono (3) = αποβάλλω

clemens – ntis = επιεικής

dissolutus, a, um = νωθρός, αδιάφορος, αδρανής

inertia –ae = αδράνεια

condemno (1) = καταδικάζω

(Μονάδες 10)

8. Να μεταφέρετε το κείμενο στα Λατινικά:

Όταν ο στρατηγός έμαθε στην Έφεσο τα σχέδια των εχθρών, διέταξε τους στρατιώτες να προχωρήσουν αμέσως για μάχη. Την επόμενη μέρα οι Ρωμαίοι, εμπειρότεροι από τους εχθρούς, επέστρεψαν νικητές στο στρατόπεδό τους.

προχωρώ=procedo (3)

(Μονάδες 10)

- ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ -